

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ЛУБЕНСЬКИЙ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

Циклова комісія обліково-фінансових дисциплін

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
БЮДЖЕТНА ТА КАЗНАЧЕЙСЬКА СИСТЕМА**

освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування
спеціальність 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

галузь знань 07 Управління та адміністрування

освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр

циклова комісія обліково-фінансових дисциплін

Розробник: Наталія ТИХОНЕНКО, викладач обліково-фінансових дисциплін, кваліфікаційна категорія «спеціаліст»

Керівник освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування:

Тетяна КОЧЕРГА, викладач фахових дисциплін циклової комісії обліково-фінансових дисциплін, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист

Лубни 2026 р.

2. Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Бюджетна та казначейська система
Назва структурного підрозділу	Циклова комісія обліково-фінансових дисциплін
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Наталія ТИХОНЕНКО, викладач обліково-фінансових дисциплін, кваліфікаційна категорія «спеціаліст» Контакти: кабінет № 23, e-mail: gladunnatali22@gmail.com
Ступінь фахової передвищої освіти	фаховий молодший бакалавр
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Передумови для навчання	Студент повинен володіти достатніми знаннями з навчальної дисципліни: «Вступ до спеціальності»

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Бюджетна та казначейська система» є вивчення теоретичних основ та практичних аспектів функціонування бюджетної та казначейської системи, принципів бюджетного процесу, а також організації казначейського обліку, контролю та управління державними фінансами. Здобувачі освіти отримують знання про процес формування, виконання та контролю державного бюджету, а також знайомляться з нормативно-правовими актами, що регулюють діяльність у цій сфері.

Завдання дисципліни «Бюджетна та казначейська система»: всебічно підготувати здобувачів фахової передвищої освіти із теоретичних питань функціонування бюджетної та казначейської системи (її необхідність, завдання й функції, принципи організації, основні поняття, категорії й терміни), казначейським обслуговуванням та контролем державних фінансів, а також сформуванню певних навичок та вмінь для подальшого практичного застосування.

4. Результати навчання (компетентності випускника)

Компетентності:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

Спеціальні компетентності (СК):

СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства.

СК 3. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної і світової фінансових систем та їх структури.

СК 5. Здатність застосовувати принципи, методи і процедури бухгалтерського обліку.

Програмні результати навчання:

РН 3. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

РН 4. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

РН 5. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

РН 6. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН 8. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	усього	Денна форма			
		у тому числі			
		лекції	практичні	семінарські	самостійна робота
Модуль 1					
Тема 1. Сутність, призначення і роль бюджету держави	4	2			2
Тема 2. Бюджетний устрій і побудова бюджетної системи України	4	2			2
Тема 3. Склад і структура доходів Державного бюджету України	10	4	2		4
Тема 4. Склад і структура видатків Державного бюджету України	12	4	2	2	4
Модуль 2					
Тема 5. Фінансування Державного бюджету України	8	4	2		2
Тема 6. Обслуговування боргових зобов'язань Державного бюджету України	4	2			2

Тема 7. Надходження та витрати місцевих бюджетів України	12	4	4		4
Тема 8. Міжбюджетні відносини та система міжбюджетних трансфертів	8	2	2	2	4
Модуль 3					
Тема 9. Нормативно-правове регулювання казначейської справи в Україні	8	2			6
Тема 10. Становлення та розвиток казначейської справи в Україні	8	2			6
Тема 11. Організаційна структура та бюджетні повноваження Державної казначейської служби України	12	4		2	6
Модуль 4					
Тема 12. Платіжна система виконання бюджетів	8	2	2		4
Тема 13. Казначейське обслуговування бюджетів за доходами	12	4	4		4
Тема 14. Казначейське обслуговування бюджетів за видатками	10	2	2	2	4
Модуль 5					
Тема 15. Єдиний соціальний внесок	8	2	2		4
Тема 16. Бухгалтерський облік і звітність виконання бюджетів	12	4	4		4
Тема 17. Контроль у системі казначейства	10	2		2	4
Разом	150	48	26	10	66

6. Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 150 год (кредитів ЄКТС – 5)

Кількість модулів – 5

Форма семестрового контролю – залік.

7. Оцінювання результатів навчання

Оцінка за 4 – бальною шкалою	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	Здобувач виявляє особливі творчі здібності з дисципліни; знає економічні категорії та закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами; знає і розуміє теоретичні основи та принципи функціонування бюджетної та казначейської системи; без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, досконало виконує поставлені завдання, дотримуючись вимог законодавства, що регулюють бюджетний процес, казначейське обслуговування та фінансовий контроль; здатний застосовувати принципи, методи і процедури бухгалтерського обліку в бюджетних установах; вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили з дисципліни.
4 (добре)	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу з дисципліни, застосовує його на практиці, знає і розуміє теоретичні основи та принципи функціонування бюджетної та казначейської системи; здатний застосовувати принципи, методи і процедури бухгалтерського обліку в бюджетних установах, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. Вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; добирати аргументи для підтвердження думок.
3 (задовільно)	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу з дисципліни, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал та використовувати нормативно-правові документи, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
2 (незадовільно)	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що становлять незначну частину навчального матеріалу з дисципліни.

8. Політика курсу навчальної дисципліни

8.1. Політика щодо академічної доброчесності

Політику щодо академічної доброчесності регламентує Положення про академічну доброчесність у Відокремленому структурному підрозділі «Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету».

Дотримання принципу академічної доброчесності здобувачами фахової передвищої освіти при опануванні навчальної дисципліни передбачає: самостійне виконання завдань поточного, модульного та підсумкового контролю; добросовісна та коректна робота із джерелами інформації, посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень; дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права.

8.2. Комунікаційна політика

Здобувачі фахової передвищої освіти повинні мати електронну пошту та на випадок проведення занять у дистанційному режимі обліковий запис в спеціалізованому хмарному середовищі.

Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу може здійснюватися через засоби комунікації: електронну пошту, месенджери, чати, відеоконференції тощо.

8.3. Політика щодо відвідування занять

Здобувачі фахової передвищої освіти зобов'язані відвідувати всі види навчальних занять, що передбачені навчальним планом, відповідно до розкладу занять.

Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач фахової передвищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту групи. При не явці на заняття через поважні причини, не пізніше трьох днів після виходу на заняття подати підтвердуючі документи куратору групи.

Кожне пропущене без поважної причини заняття відпрацьовується здобувачем фахової передвищої освіти на оцінку у формі усної співбесіди, письмової роботи тощо. Пропущена тема вивчається студентом самостійно.

8.4. Політика щодо перескладання

Перездача модульних оцінок на підвищення не дозволяється (за винятком незадовільних оцінок).

Здобувач фахової передвищої освіти, який одержав незадовільну семестрову оцінку, може ліквідувати академічну заборгованість за погодженням із завідувачем відділення до початку наступного за сесією семестру згідно з розкладом ліквідації заборгованості в терміни, визначені заступником директора з навчальної роботи.

При ліквідації академічної заборгованості допускається перескладання заліку не більше двох разів: перший раз викладачу, другий – комісії, до складу якої входить заступник директора з навчальної роботи, голова циклової комісії (за якою закріплена дана дисципліна) та викладач.

9. Рекомендовані джерела інформації

1. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

2. Бюджетна система: навч. посіб. / Н.І Климаш, К.В Багацька, Н.І. Дем'яненко та ін. за заг. ред. Т.А, Говорушко. – Львів: «Магнолія-2006», 2025. 296 с.

3. Бюджетна система: підручник/ за ред. д. е. н., професора В. Г. Дем'янишина, д. е. н., професора О. П. Кириленко та д. е. н., професора З. М. Лободіної. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 624 с.

1. Казначейська система: підручник/ за наук. ред. д. е. н., проф. А.І Крисоватого, д. е. н., проф. О.П. Кириленко, Т.Я. Слюз. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 364 с.

2. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР// Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>

3. Наказ Міністерства фінансів України від 02.03.2012 № 309 «Про затвердження Порядку реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської служби України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0419-12>

4. Наказ Міністерства фінансів України від 12.02.2016 № 54 "Про затвердження Положення про рух коштів єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0330-16>

5. Наказ Міністерства фінансів України від 13.07.2016 № 606 "Про затвердження форм документів, що використовуються у процесі відшкодування сум податку на додану вартість». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1069-16>

6. Наказ Міністерства фінансів України від 14.01.2011 № 11 «Про бюджетну класифікацію». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-11/sp:side#Text>

7. Наказ Міністерства фінансів України від 18.07.2016 № 621 "Про затвердження Порядку взаємодії органів Державної казначейської служби України та органів Державної фіскальної служби України в процесі виконання державного та місцевих бюджетів за доходами та іншими надходженнями". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1115-16>

8. Наказ Міністерства фінансів України від 21.07.2014 № 770 "Про затвердження Порядку казначейського обслуговування небюджетних рахунків клієнтів» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0928-14>

9. Наказ Міністерства фінансів України від 21.10.2013 № 885 «Про затвердження Положення про організацію бухгалтерського обліку і звітності про виконання державного та місцевих бюджетів в органах Державної

казначейської служби України» URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1915-13#Text>

10. Наказ Міністерства фінансів України від 22.06.2012 № 758 «Про затвердження Порядку відкриття та закриття рахунків у національній валюті в органах Державної казначейської служби України». URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1206-12>

11. Наказ Міністерства фінансів України від 22.12.2012 № 1691 «Про затвердження Порядку формування Єдиного реєстру розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів». URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0033-12>

12. Наказ Міністерства фінансів України від 23.08.2012 № 938 "Про затвердження Порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів". URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1569-12>

13. Наказ Міністерства фінансів України від 24.01.2012 № 44 "Про затвердження Порядку складання фінансової та бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів" URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0196-12>

14. Наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2012 № 1407 «Про затвердження Порядку казначейського обслуговування державного бюджету за витратами» URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0130-13>

15. Наказ Міністерства фінансів України від 29.01.2013 № 43 «Про затвердження Порядку казначейського обслуговування доходів та інших надходжень державного бюджету» URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0291-13>

16. Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2015 № 1219 «Про затвердження деяких нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку в державному секторі» URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-16>

17. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI, зі змінами і доповненнями URL:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

18. Положення про Державне казначейську службу України, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 № 215. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-п#Text>

19. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2002р. № 228 “Про затвердження Порядку складання, розгляду та затвердження, та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ” URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2002-п#Text>

20. Про Державний бюджет України на 2025 рік: Закон України від 19.11.2024 р. № 4059-IX, URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4059-20#Text>

Інформаційні ресурси:

1. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL: <http://www.minfin.gov.ua>

3. Офіційний сайт Державної казначейської служби України URL: <http://www.treasury.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Національної фіскальної служби України URL: <http://sfs.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Рахункової палати України URL: <http://www.ac-rada.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
8. Фінансовий гід. URL: <https://finguide.com.ua/>
9. Фінансовий портал. URL: <https://finance.ua>